

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Державний вищий навчальний заклад
“Ужгородський національний університет”
Інститут економіки та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

навчально-методичний комплекс з дисципліни

для студентів 4 курсу факультету міжнародних відносин
денної і заочної форми навчання

У ж г о р о д - 2013

Міжнародні економічні відносини: навчально-методичний комплекс з дисципліни для студентів четвертого курсу (бакалаврів) денної і заочної форми навчання /Укл.: Б. І. Дяченко, Л. М. Газуда. – Ужгород: ДВНЗ „Ужгородський національний університет”, 2013. – 45 с.

Укладачі:

Дяченко Б. І., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Газуда Л.М., к.е.н., доцент, кафедра міжнародних економічних відносин

Рецензенти:

Ярема В.І., д.е.н., професор, завідувач кафедри господарського права ДВНЗ "УжНУ"

Рушак М. Ю., д.е.н., професор кафедри економіки, менеджменту і логістики ДВНЗ "УжНУ"

Відповідальний за випуск: зав. кафедрою міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, чл.-кор. НААН України
Лендєл М.А.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин ДВНЗ «УжНУ», протокол № 3 від 27 листопада 2012 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Основні характеристики дисципліни.....	6
2. Навчально-тематичний план та програма дисципліни.....	7
3. Тематика та плани лекцій за програмою змістових модулів	11
4. Тематика та плани семінарських занять.....	16
5. Завдання для самостійної роботи.....	21
6. Зразки тестових завдань для проведення модульного контролю...	27
7. Перелік питань для підготовки до іспиту	36
8. Зразок екзаменаційного білета.....	39
9. Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю.....	40
10. Рекомендована література до вивчення дисципліни.....	43

ВСТУП

Міжнародні економічні відносини є важливим чинником впливу на рівень розвитку кожної окремої країни та світового прогресу в цілому. Сучасні глобалізаційні процеси, що нині відбуваються у світовому масштабі обумовлюють необхідність поступової і неухильної інтеграції економіки України до системи міжнародних економічних відносин. Тому знання майбутніми фахівцями теоретико-прикладних основ і особливостей розвитку міжнародних економічних відносин країн світу, окреслення ролі і місця в них України сприятиме формуванню в майбутніх економістів-міжнародників навиків системного пошуку шляхів взаємовигідного співробітництва партнерів на зовнішньому ринку.

Метою курсу є виклад сукупності теоретичних понять і класифікаційних угруповань країн та окреслення ролі, значення окремих країн і регіонів у світовій економіці, розгляд особливостей міжнародних економічних відносин країн світу, набуття навичок аналізу процесів і тенденцій у сфері міждержавного економічного спілкування.

Об'єктами дослідження міжнародних економічних відносин є:

- класифікація країн світу;
- загальна характеристика економічного становища окремих країн світу;
- економічні закономірності та особливості розвитку окремих країн світу;
- визначення місця і ролі окремих країн світу в системі світового господарства.

Предметом курсу є розробка теоретичних і практичних засад міжнародних економічних відносин окремих країн і регіонів у світовій економіці з врахуванням особливостей сучасних глобалізаційних процесів розвитку.

Основними завданнями дисципліни є :

- з'ясування сутності класифікаційних угруповань окремих країн і регіонів світу, ознайомлення з теоретичними і прикладними їх основами;
- обґрунтування процесів і особливостей економічного розвитку країн світу, поглиблення міжнародних глобалізаційних процесів;
- оволодіння практичними навиками аналізу економічної ситуації в окремих країнах і регіонах світу;
- окреслення місця і ролі окремих країн світу в економічній системі світового господарства;
- розгляд особливостей забезпечення економічної безпеки країн за умов відкритої економіки.

По завершенню вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- ✓ сучасні тенденції розвитку окремих країн і регіонів у світовій економіці;
- ✓ особливості класифікаційних угруповань країн за станом соціально-економічного розвитку та за рівнем доходу;
- ✓ економічні закономірності та особливості розвитку окремих країн і регіонів світу;
- ✓ особливості забезпечення економічної безпеки країн за умов відкритої економіки та в контексті сучасної геополітики;
- ✓ місце і роль окремих країн світу в економічній системі світового господарства;
- ✓ особливості економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів.

вміти:

- ✓ послідовно і логічно викладати зміст навчального матеріалу в письмовому вигляді в ході поточного, проміжного та підсумкового контролю з окреслення проблем та обґрунтування аспектів економічного аналізу сучасного розвитку окремих країн і регіонів світу;
- ✓ аналізувати економічний стан, розвиток міжнародних економічних відносин країн світу;
- ✓ вміло подавати досягнуті результати самостійного дослідження з використанням сучасних технічних досягнень.

Для цього необхідно:

- ✓ систематично проробляти навчальний матеріал лекцій і практичних занять; конспектувати, запам'ятовувати навчальний матеріал і контролювати його засвоєння; регулярно опрацьовувати додаткову навчально-методичну літературу, інформаційні статистичні матеріали.

Під час проміжного та підсумкового контролю студент повинен:

- ✓ продемонструвати глибоке знання основних положень курсу, вміння самостійно вирішувати завдання, відповідати на поставлені у завданні запитання.

**1. Основні характеристики дисципліни
«Міжнародні економічні відносини»**

Галузь знань 0302 "Міжнародні відносини"

Напрямок підготовки 6.030203 "Міжнародні економічні відносини"

Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр

Нормативна чи вибіркова нормативна

Семестр сьомий, восьмий

Кількість кредитів ECTS – 4,5

Модулів (розділів, змістових модулів) – 2

Змістових модулів: 2

Загальна кількість годин 135 (год.)

Види навчальної діяльності та види навчальних занять і обсяги їх годин:

Лекції - 36 год., 26 год.

Практичні – 16 год., 10 год.

Всього навчальних занять - 52 год., 36 год.

Самостійна робота - 47 год.

Вид контролю: дві модульні контрольні роботи та іспит у першому семестрі, одна модульна контрольна робота у другому семестрі.

2. Навчально-тематичний план та програма дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

Тематичний план вивчення навчальної дисципліни студентами денної форм навчання представлено у табл. 1. Нормативний час вивчення навчальної дисципліни – 135 годин. Ця кількість годин розділяється між формами навчального процесу залежно від його режиму (форми навчання).

Як видно з тематичних планів навчальної дисципліни (табл. 1) основними формами її вивчення є:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота¹.

На лекціях розглядаються теми або окремі їх питання, які є досить складними за змістом, неповно або ж несистемно висвітлені в навчальній літературі.

Вивчення матеріалу дисципліни базується на навчальних посібниках, науково-практичних журналах, чинних законодавчих актах, нормативно-правових документах, інформаційному статистичному і електронному ресурсі.

Паралельно з лекціями проводяться аудиторні, позааудиторні, практичні заняття, застосовуються активні методи навчання і сучасні ПЕОМ, проводиться індивідуальна робота із студентами, а також самостійна робота студентів.

---

¹ Згідно з Положенням "Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах", самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних завдань

**Навчально-тематичний план та програма
дисципліни „Міжнародні економічні відносини”**

№ п/п	Назва теми	Форма навчання						
		денна				заочна		
		обсяг у годинах						
		Всього годин	Лекції	Практичні заняття	СРС	Всього годин	Лекції	Практичні заняття
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1								
"Роль та значення окремих країн і регіонів у світовій економіці. Особливості міжнародних економічних відносин країн світу"								
1.	Класифікація країн. 1.1. Класифікація за станом соціально-економічного розвитку, прийнята ООН. 1.2. Класифікація за рівнем доходу, прийнята Світовим банком.	11	4	2	5	2	2	-
2.	США у світовій економіці. 2.1. Загальна характеристика економічного становища. 2.2. Чинники світового впливу США у зовнішній торгівлі. 2.3. Чинники світового впливу США у сфері закордонного інвестування.	10	4	1	5	6	4	2
3.	Західна Європа у світовій економіці. 3.1. Особливості економічного розвитку регіону. 3.2. Західна Європа у системі світових зовнішньоекономічних зв'язків.	10	4	1	5	4	2	2
4.	Японія у світовій економіці. 4.1. Економічні закономірності та особливості розвитку Японії. 4.2. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків Японії.	5	2	1	2	2	2	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	<i>Країни, що розвиваються, у світовій економіці.</i> 5.1. Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються. 5.2. Місце та роль країн, що розвиваються, у міжнародному товарообміні.	10	4	1	5	4	2	2
6.	<i>"Нові індустріальні країни" у системі світового господарства.</i> 6.1. Загальна характеристика "нових індустріальних країн". 6.2. Основні особливості економічної моделі НІК. 6.3. "Нові індустріальні країни" у системі міжнародного розподілу праці.	11	4	2	5	6	4	2
7.	<i>Країни з перехідною економікою у світовому господарстві</i> 7.1. Загальна характеристика та сучасні особливості розвитку країн з перехідною економікою. 7.2. Місце і роль країн з перехідними економіками в системі світового господарства.	11	4	2	5	4	2	2
Змістовий модуль 2								
"Глобалізаційні моделі світогосподарських процесів"								
8.	<i>Міжнародні контракти в системі міжнародних економічних відносин.</i> 8.1. Поняття міжнародного контракту. 8.2. Ціна в міжнародних контрактах. 8.3. Умови платежів та розрахунків за експортно-імпортними операціями.	8	2	2	4	2	2	-
9.	<i>Економічна безпека за умов відкритої економіки</i> 9.1. Поняття економічної безпеки держави в міжнародному конкурентному середовищі. 9.2. Складові економічної безпеки. 9.3. Економічна безпека в контексті сучасної геополітики. 9.4. Актуальні проблеми економічної безпеки України.	9	4	1	4	2	2	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.	<i>Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів</i> 10.1.Класичні моделі глобального розвитку. 10.2."Світова динаміка" Дж. Форестера. 10.3.Проект "Людство перед вибором". 10.4.Проект "Майбутнє світової економіки". 10.5.Проект ЛІНК Л. Клейна.	7	2	1	4	2	2	-
11.	<i>Глобалізація міжнародних економічних відносин на сучасному етапі</i> 11.1.Фактори, що впливають на глобальні зміни у світовому сільському господарстві. 11.2.Глобалізація як закономірність розвитку сучасного світового суспільства. 11.3.Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення. 11.4.Світовий розвиток і проблеми нової глобальної людини. 11.5.Використання зовнішніх фінансових ресурсів у процесі світового економічного розвитку.	7	2	2	3	2	2	-
	Всього:	99	36	16	47	36	26	10

3. Тематика та плани лекцій за програмою змістових модулів

МОДУЛЬ 1

"Роль та значення окремих країн і регіонів у світовій економіці. Особливості міжнародних економічних відносин країн світу"

Тема 1. Класифікація країн.

- 1.1. Класифікація за станом соціально-економічного розвитку, прийнята ООН.
- 1.2. Класифікація за рівнем доходу, прийнята Світовим банком

Класифікація країн світу. Класифікація країн світу за рівнем економічного, соціального та політичного розвитку (класифікація ООН). Класифікація країн світу за рівнем доходу на душу населення (класифікація Світового банку). Класифікація країн за трьома основними групами: промислово розвинені, або індустріальні країни; країни з перехідною економікою; країни, що розвиваються. Класифікація країн на: країни з низьким доходом; країни з середнім доходом; країни з високим доходом. Класифікація країн за експертними характеристиками, що відображають ступінь відкритості країни для світового ринку. Класифікація країн за географічними ознаками. Класифікація країн за рівнем зовнішнього боргу.

ТЕМА 2. США у світовій економіці.

- 2.1. Загальна характеристика економічного становища.
- 2.2. Чинники світового впливу США у зовнішній торгівлі.
- 2.3. Чинники світового впливу США у сфері закордонного інвестування.

Сучасний стан економіки США, як лідера світової економіки. Розвиток економічних процесів у Сполучених Штатах Америки. Стимулюючі чинники економічного розвитку США в історичному контексті. Пріоритетні чинники забезпечення лідерства США у сучасному світі. Чинники світового впливу США у зовнішній торгівлі. Ступінь забезпеченості США власними сировинними ресурсами. Експорт-імпорт товарів США. Торговельні партнери і конкуренти США на світовому і внутрішньому ринках. Чинники світового впливу США у сфері закордонного інвестування. Пряме закордонне інвестування, як друга економіка США.

ТЕМА 3. Західна Європа у світовій економіці.

3.1. Особливості економічного розвитку регіону.

3.2. Західна Європа у системі світових зовнішньоекономічних зв'язків.

Особливості економічного розвитку Західноєвропейського регіону. Еволюційні етапи розвитку економіки регіону. Протекціоністський характер Європейського співтовариства. Соціальна орієнтація економічної моделі Західної Європи. Потенціал науково-технічних досліджень регіону. Перебудова економіки і державне макроекономічне її регулювання. Політика у сфері експорту капіталу. Роль і значення торгівлі для західноєвропейських країн. Зовнішньоторговельний оборот країн Західної Європи. Зовнішньоекономічні зв'язки Західної Європи.

ТЕМА 4. Японія у світовій економіці.

4.1. Економічні закономірності та особливості розвитку Японії.

4.2. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків Японії.

Японія, як одна з найрозвиненіших індустріальних країн світу. Історичні особливості розвитку японської держави: специфіка японського менталітету. Експортоорієнтована модель розвитку японської економіки. Науково-технічна основа розвитку японської промисловості. Особливості макроекономічної моделі керування країною. Позитивні й негативні фактори впливу на розвиток економіки Японії. Конкурентоспроможність японської економіки. Особливості здійснення іноземної підприємницької діяльності. Основні пріоритети зовнішньоекономічної стратегії Японії.

ТЕМА 5. Країни, що розвиваються, у світовій економіці.

5.1. Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються.

5.2. Місце та роль країн, що розвиваються, у міжнародному товарообміні.

Спільні ознаки економічного розвитку країн, що розвиваються. Приватнокапіталістичний уклад країн, що розвиваються. Форми прояву економічної залежності країн, що розвиваються. Зовнішні джерела фінансових надходжень в економіку країн, що розвиваються. Периферійний характер капіталізму більшості країн "третього" світу. Загальні риси економік більшості країн, що розвиваються. Проблема перенаселення країн, що розвиваються. Місце та роль країн "третього" світу у міжнародній економічній системі. Найменш розвинені країни із групи країн "третього" світу. Туризм, як одне з найважливіших джерел надходження іноземної валюти в економіку країни. Особливості залучення прямих іноземних інвестицій в економіку держав, що розвиваються. Міжнародна фінансова допомога слаборозвиненим країнам "третього світу". Країни-кредитори і борги країн, що розвиваються.

ТЕМА 6. "Нові індустріальні країни" у системі світового господарства.

- 6.1. Загальна характеристика "нових індустріальних країн".
- 6.2. Основні особливості економічної моделі НІК.
- 6.3. "Нові індустріальні країни" у системі міжнародного розподілу праці.

Особливості сучасного розвитку "нових індустріальних країн". Характеристика розвитку "нових індустріально-аграрних країн". Економічна модель "нових індустріальних країн" і етапи її розвитку. Зовнішні чинники економічного зростання "нових індустріальних країн". Проблеми розвитку латиноамериканських "нових індустріальних" країн у 80-роки ХХ ст. Складові раціональної стратегії розвитку азійських НІК. Інвестиції в економічний розвиток "нових індустріальних країн". Прискорене економічне зростання окремих східноазійських країн. Транснаціональні компанії, як закономірність розвитку НІК.

ТЕМА 7. Країни з перехідною економікою у світовому господарстві

- 7.1. Загальна характеристика та сучасні особливості розвитку країн з перехідною економікою.
- 7.2. Місце і роль країн з перехідними економіками в системі світового господарства.

Аналітичні категорії системних ринкових перетворень: перегляд ролі держави; макроекономічна стабілізація; розвиток приватного сектору, приватизація, реформа виробничої структури; реформа цін і ринків. Основні моделі ринкових трансформацій. Показники економічної децентралізації. Економічні фактори, що впливають на показник економічної свободи країн з перехідною економікою. Моделі реформування постсоціалістичної економіки, приватизаційні процеси. Місце перехідних економік у системі світового господарства. Прямі іноземні капіталовкладення для перехідних економік. Місце України в угрупованні колишніх соціалістичних держав.

МОДУЛЬ 2

"Глобалізаційні моделі світогосподарських процесів"

ТЕМА 8. Міжнародні контракти в системі міжнародних економічних відносин.

- 8.1. Поняття міжнародного контракту.
- 8.2. Ціна в міжнародних контрактах.
- 8.3. Умови платежів та розрахунків за експортно-імпортними операціями.

Міжнародний контракт, як домовленість про комерційний обмін цінностями між різнонаціональними контрагентами. Головний зміст міжнародного контракту. Порядок укладення контракту. Преамбула і предмет контракту. Кількість і якість товару. Базисні та транспортні умови контракту. Ціна товару. Термін поставки. Умови платежу. Пакування. Здавання-приймання товару. Гарантії виконання контракту та обслуговування. Санкції за порушення умов контракту та арбітраж. Класифікація факторів впливу на ціну контракту. Види цін. Умови та способи платежів за експортно-імпортними операціями. Нормативна регламентація контрактних зобов'язань.

ТЕМА 9. Економічна безпека за умов відкритої економіки

- 9.1. Поняття економічної безпеки держави в міжнародному конкурентному середовищі.
- 9.2. Складові економічної безпеки.
- 9.3. Економічна безпека в контексті сучасної геополітики.
- 9.4. Актуальні проблеми економічної безпеки України.

Економічна безпека як складова державної безпеки країни. Визначення поняття "економічна безпека". Ключові складові та критерії економічної безпеки. ВВП як базовий показник економічної безпеки країни. Міжнародна економічна безпека. Гоекономічні орієнтири формування відкритої економіки України. Актуальні проблеми економічної безпеки України. Енергетична безпека держави. Фактори, що загрожують державним інтересам в енергетичній сфері. Заходи з поліпшення базових макроекономічних показників держави. Мікроекономічні фактори загроз інтересів відкритої економіки України.

ТЕМА 10. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів

- 8.1. Класичні моделі глобального розвитку.
- 8.2. "Світова динаміка" Дж. Форрестера.
- 8.3. Проект "Людство перед вибором".
- 8.4. Проект "Майбутнє світової економіки".
- 8.5. Проект ЛІНК Л. Клейна.

Моделювання світогосподарських процесів. Проекти «Римського клубу», як міжнародної неурядової некомерційної організації. Методологія побудови міжрегіональних моделей світової економіки В. Леонтьєва. Комплекс моделей ЛІНК. Основні природні «межі зростання» Д. Медоуза. Основні змінні в математичній моделі Дж. Форрестера. Недоліки методології Дж. Форрестера та Д. Медоуза. Класифікація країн світу за В. Леонтьєвим. Регіональні блоки моделі світової економіки. Етапи моделювання варіантів розвитку світу у системі ЛІНК. Показники вихідних змінних системи ЛІНК.

ТЕМА 11. Глобалізація міжнародних економічних відносин на сучасному етапі

- 11.1. Фактори, що впливають на глобальні зміни у світовому сільському господарстві.
- 11.2. Глобалізація як закономірність розвитку сучасного світового суспільства.
- 11.3. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення.
- 11.4. Світовий розвиток і проблеми нової глобальної людини.
- 11.5. Використання зовнішніх фінансових ресурсів у процесі світового економічного розвитку.

Продовольча безпека людства, як важливий чинник забезпечення життєдіяльності. Основні фактори глобалізації. Наукові погляди та наслідки від глобалізації міжнародних економічних відносин. Класифікація країн світу за методикою ООН. Ознаки сучасних процесів глобалізації. Продовольча проблема, як одна з ключових проблем людства. Сутність "Декларації Беланджо" (1989 р.). Узагальнення потреб людини за їх важливістю. Особливості світового розвитку і проблем нової глобальної людини. Сутність поняття "гуманна глобалізація", "глобальна Людина". Шість основних тенденцій, які впливають на криміналізацію людського співтовариства (за ООН). Поєднання внутрішніх і зовнішніх фінансових джерел, як запорука сталого їх розвитку.

4. Тематика та плани семінарських занять з курсу „Міжнародні економічні відносини”

ТЕМА 1. Класифікація країн.

- 1.1. Класифікація за станом соціально-економічного розвитку, прийнята ООН.
- 1.2. Класифікація за рівнем доходу, прийнята Світовим банком

Перелік питань для дискусії:

1. Теоретичне і практичне значення класифікацій країн за певними ознаками.
2. Особливості групування країн у міжнародній економіці за ступенем зрілості у них ринкових відносин та рівнем їх економічного розвитку.
3. Які аналітичні групи виділяють серед країн, що розвиваються, та чому потрібна така класифікація?
4. Основні соціально-економічні особливості країн з перехідними економіками.
5. Найважливіші класифікаційні критерії зарахування країн до групи промислово розвинутих.

Література:

1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 291-298.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhнародna_ekonomika_-_kozak_yug
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 32-37.

ТЕМА 2. США у світовій економіці.

- 2.1. Загальна характеристика економічного становища.
- 2.2. Чинники світового впливу США у зовнішній торгівлі.
- 2.3. Чинники світового впливу США у сфері закордонного інвестування.

Перелік питань для дискусії:

1. Основні чинники, що обумовили успішний економічний розвиток США.
2. Що зумовлює провідну роль США у світовій економіці?
3. Якою є роль американських ТНК на світових товарних ринках і міжнародному ринку капіталів?
4. Основні тенденції сучасного розвитку економіки США.
5. Найважливіші фактори конкурентних переваг США над промислово розвинутими країнами?

Література:

1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 299-309.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 99-130.
4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 388-407.
5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>

ТЕМА 3. Західна Європа у світовій економіці.

3.1. Особливості економічного розвитку регіону.

3.2. Західна Європа у системі світових зовнішньоекономічних зв'язків.

Перелік питань для дискусії:

1. *Причини відчутної диференціації країн Західної Європи.*
2. *Необхідність активізації економічної інтеграції західноєвропейських країн у сучасних умовах.*
3. *Значення інтеграційних процесів для перспектив розвитку Західної Європи.*
4. *Сучасні особливості соціально-економічного розвитку західноєвропейських держав.*
5. *Причини, що зумовили відносне відставання Західної Європи у світовому економічному розвитку.*
6. *Роль Західної Європи у визначенні тенденцій розвитку сучасної міжнародної економіки.*

Література:

1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 310-322.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 156-258.
4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 388-407.
5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>

ТЕМА 4. Японія у світовій економіці.

4.1. Економічні закономірності та особливості розвитку Японії.

4.2. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків Японії.

Перелік питань для дискусії:

1. Основні чинники, що зумовили швидке економічне зростання післявоєнної Японії.
2. Основні характерні риси моделі соціально-економічного розвитку Японії.
3. Роль японських ТНК для розвитку країн азіатського регіону.
4. Основні причини сучасних кризових явищ японської економіки.
5. Роль Японії у визначенні сучасних тенденцій розвитку міжнародної економіки.

Література:

1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 323-331.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 130-155.
4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 388-407.
5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>

ТЕМА 5. Країни, що розвиваються, у світовій економіці.

5.1. Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються.

5.2. Місце та роль країн, що розвиваються, у міжнародному товарообміні.

Перелік питань для дискусії:

1. Основні соціально-економічні ознаки країн, що розвиваються.
2. Роль ТНК для розвитку економік країн, що розвиваються.
3. Основні причини, що зумовлюють диференціацію країн, що розвиваються.
4. Значення країн, що розвиваються, для розвитку основних структурних пропорцій у системі світового господарства.
5. Чинники, що визначають тенденції та особливості сучасного етапу розвитку країн, що розвиваються.
6. Перспективи подальшого розвитку країн, що розвиваються.

Література:

1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 332-343.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : <http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhнародna ekonomika - kozak yug>
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 434-493.
4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 424-447.
5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>

ТЕМА 6. "Нові індустріальні країни" у системі світового господарства.

- 6.1. Загальна характеристика "нових індустріальних країн".
- 6.2. Основні особливості економічної моделі НІК.
- 6.3. "Нові індустріальні країни" у системі міжнародного р розподілу праці.

Перелік питань для дискусії:

1. Якими є основні характерні риси моделі соціально-економічного розвитку азіатських НІК?
2. Сформулюйте основні закономірності моделі розвитку латиноамериканських НІК.
3. Якою є роль іноземних прямих інвестицій для розвитку НІК?
4. Назвіть основні фактори, що зумовили успішний розвиток "нових індустріальних країн" та виділення їх в окрему групу серед країн, що розвиваються.
5. Що спричинило сучасну економічну кризу країн "нової індустріалізації" азіатського регіону?
6. Якими є основні соціально-економічні наслідки економічної кризи азіатських НІК для світового ринку?

Література:

1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 344-358.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : <http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhнародna ekonomika - kozak yug>
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 460-483.
4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 349-368.
5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>

ТЕМА 7. Країни з перехідною економікою у світовому господарстві

- 7.1. Загальна характеристика та сучасні особливості розвитку країн з перехідною економікою.
- 7.2. Місце і роль країн з перехідними економіками в системі світового господарства.

Перелік питань для дискусії:

1. Найхарактерніші ознаки перехідної економіки.
2. Заходи, що включають у себе системні ринкові перетворення перехідних економік.
3. Основні моделі розвитку економік постсоціалістичних країн, переваги та недоліки кожної з цих моделей.
4. Фактори, що визначають місце та роль перехідних економік у світовому господарстві.
5. Роль та значення процесу світової глобалізації для подальшого розвитку країн з перехідними економіками.
6. Місце України в угрупованні колишніх соціалістичних держав.

Література:

1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 359-376.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 282-433.
4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 369-387.
5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>

ТЕМА 8. Глобалізація міжнародних економічних відносин на сучасному етапі

- 8.1. Фактори, що впливають на глобальні зміни у світовому сільському господарстві.
- 8.2. Глобалізація як закономірність розвитку сучасного світового суспільства.
- 8.3. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення.
- 8.4. Світовий розвиток і проблеми нової глобальної людини.
- 8.5. Використання зовнішніх фінансових ресурсів у процесі світового економічного розвитку.

Перелік питань для дискусії:

1. Продовольче забезпечення людства: світові тенденції.
2. Сучасні глобалізаційні процеси світового розвитку.
3. Напрями глобальних проблем світового співтовариства.
4. Глобалізація міжнародних економічних відносин і формування глобальних господарських комплексів.
5. Можливості забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізації.
6. Основні проблеми глобальної екології.
7. Міжнародне природоохоронне співробітництва.
8. Європейський вектор українського правового поля.

Література:

1. Міжнародні економічні відносини : [навч. посіб.] В. П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, В. І. Іртиш, О. В. Данілочкіна, О. А. Ковтун. – К. : ЗАТ "Нічлава", 2009. – С. 29-46.
2. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпченко, О. І. Рогащ, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 481-496.
3. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ 18. Глобалізація та економічний розвиток. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>
4. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини : [підручник] / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – К. : Кондор, 2005. – С. 191-261.

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є невід’ємною частиною навчального процесу і основою пізнавальної діяльності студента. Метою методичних вказівок є конкретизація самостійної роботи студента для всебічного підвищення рівня знань, раціоналізації процесів підготовки, виконання і захисту самостійної роботи, єдності навчальної та науково-дослідної роботи.

Освоєння курсу відповідно до програми передбачає самостійне опрацювання студентом літературних джерел, вивчення теоретичних питань тем, виконання практичних завдань.

Навчальні завдання за кожною темою містять перелік питань, літературних джерел і практичних завдань. Викладач курсу спрямовує і контролює самостійну роботу студента, встановлює час консультацій та термін виконання самостійної роботи за кожною темою курсу.

Змістом самостійної роботи студентів є вивчення теоретичних питань, підготовка до семінарських занять. Контроль за самостійною роботою студентів здійснюється на практичних (семінарських) заняттях у формі поточного контролю та перевірки якості виконання домашніх завдань.

**Перелік запитань і завдань, що виносяться на самостійне
опрацювання студентами:**

№ п/п	Тематика модулів та зміст самостійної роботи	Кількість год.	Рекомендована література
1	2	3	4
1.	<p>Класифікація країн.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Яке теоретичне і практичне значення класифікацій країн за певними ознаками? • Назвіть особливості групування країн у міжнародній економіці за ступенем зрілості у них ринкових відносин та рівнем їх економічного розвитку. • Які аналітичні групи виділяють серед країн, що розвиваються, та чому потрібна така класифікація? • У чому полягають основні соціально-економічні особливості країн з перехідними економіками. • Найважливіші класифікаційні критерії зарахування країн до групи промислово розвинутих. 	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 291-298. 2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug 3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 32-37.
2.	<p>США у світовій економіці.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Назвіть основні чинники, що обумовили успішний економічний розвиток США. • Що зумовлює провідну роль США у світовій економіці? • Якою є роль американських ТНК на світових товарних ринках і міжнародному ринку капіталів? • Охарактеризуйте основні тенденції сучасного розвитку економіки США. • Назвіть найважливіші фактори конкурентних переваг США над промислово розвинутими країнами? 	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 299-309. 2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug 3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 99-130. 4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 388-407.

			<p>5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html</p>
3.	<p>Західна Європа у світовій економіці.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Перелічіть причини відчутної диференціації країн Західної Європи. • У чому полягає необхідність активізації економічної інтеграції західноєвропейських країн у сучасних умовах? • Яке значення інтеграційних процесів для перспектив розвитку Західної Європи? • Які сучасні особливості соціально-економічного розвитку західноєвропейських держав? • Причини, що зумовили відносне відставання Західної Європи у світовому економічному розвитку. • Яка роль Західної Європи у визначенні тенденцій розвитку сучасної міжнародної економіки. 	6	<p>1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 310-322.</p> <p>2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug</p> <p>3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 156-258.</p> <p>4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 388-407.</p> <p>5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html</p>
4.	<p>Японія у світовій економіці.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні складові та сучасні проблеми економічної безпеки України. • Негативні явища процесу глобалізації світової економіки і України. • Охарактеризуйте основні складові державної Стратегії зовнішньоекономічної діяльності. • У чому полягає завдання розробки і прийняття Стратегії економічної безпеки України? 	6	<p>1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 323-331.</p> <p>2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug</p>

		<p>3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 130-155.</p> <p>4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 388-407.</p> <p>5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html</p>
5.	<p>Країни, що розвиваються, у світовій економіці.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні соціально-економічні ознаки країн, що розвиваються. • Роль ТНК для розвитку економік країн, що розвиваються. • Основні причини, що зумовлюють диференціацію країн, що розвиваються. • Значення країн, що розвиваються, для розвитку основних структурних пропорцій у системі світового господарства. • Чинники, що визначають тенденції та особливості сучасного етапу розвитку країн, що розвиваються. • Перспективи подальшого розвитку країн, що розвиваються. 	6 <p>1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – С. 332-343.</p> <p>2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug</p> <p>3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – С. 434-493.</p> <p>4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 424-447.</p> <p>5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html</p>

1	2	3	4
6.	<p>"Нові індустріальні країни" у системі світового господарства.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вплив глобальних трансформацій на розвиток системи міжнародної екологічної безпеки. <ul style="list-style-type: none"> • Глобалізація та регіоналізація механізмів міжнародної екологічної безпеки. • Глобальна екологічна інтеграція і кооперування. • Україна в системі глобальної екологічної безпеки. • Завдання перспективного міжнародного екологічного співробітництва. 	6	<p>1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б.Даниленко. К.: Знання-Прес, 2003. – С. 344-358.</p> <p>2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug</p> <p>3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – С. 460-483.</p> <p>4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2001. – С. 349-368.</p> <p>5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html</p>
7.	<p>Країни з перехідною економікою у світовому господарстві</p> <ul style="list-style-type: none"> • Найхарактерніші ознаки перехідної економіки. • Заходи, що включають у себе системні ринкові перетворення перехідних економік. • Основні моделі розвитку економік постсоціалістичних країн, переваги та недоліки кожної з цих моделей. • Фактори, що визначають місце та роль перехідних економік у світовому господарстві. • Роль та значення процесу світової глобалізації для подальшого розвитку країн з перехідними економіками. • Місце України в угрупованні колишніх соціалістичних держав. 	6	<p>1. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б.Даниленко. К.: Знання-Прес, 2003. – С. 359-376.</p> <p>2. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug</p> <p>3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – С. 282-433.</p>

			<p>4. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 369-387.</p> <p>5. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html</p>
8.	<p>Глобалізація міжнародних економічних відносин на сучасному етапі</p> <ul style="list-style-type: none"> • Продовольче забезпечення людства: світові тенденції. • Сучасні глобалізаційні процеси світового розвитку. • Напрями глобальних проблем світового співтовариства. • Глобалізація міжнародних економічних відносин і формування глобальних господарських комплексів. • Можливості забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізації. • Основні проблеми глобальної екології. • Міжнародне природоохоронне співробітництва. • Європейський вектор українського правового поля. 	5	<p>1. Міжнародні економічні відносини : [навч. посіб.] В. П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, В. І. Іртиш, О. В. Данілочкіна, О. А. Ковтун. – К. : ЗАТ "Нічлава", 2009. – С. 29-46.</p> <p>2. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – С. 481-496.</p> <p>3. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ 18. Глобалізація та економічний розвиток. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html</p> <p>4. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини : [підручник] / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – К. : Кондор, 2005. – С. 191-261.</p>
	Всього:	47	

6. Зразки тестових завдань

для проведення модульного контролю

- 1. У галузевій структурі-економіки країни до первинного блоку належать:**
  - а) сільське господарство, рибальство, видобувна промисловість;
  - б) видобувна й обробна промисловість;
  - в) промисловість і будівництво;
  - г) сфера послуг.
- 2. Українська економіка знаходиться на стадії:**
  - а) аграрній;
  - б) індустріальній;
  - в) постіндустріальній.
- 3. Російські нафтові компанії «Лукойл» і ТНК, що мають відділення в Україні, є:**
  - а) резидентами;
  - б) нерезидентами.
- 4. Високим ступенем експортоорієнтованості відзначаються країни:**
  - а) США, Японія, Велика Британія, Франція;
  - б) Швеція, Швейцарія, Нідерланди, Люксембург;
  - в) Італія, Іспанія, Канада, Китай.
- 5. Найважливішими факторами розвитку економіки групи розвинутих країн є:**
  - а) природні ресурси, трудові ресурси;
  - б) природні ресурси, капітал;
  - в) трудові ресурси, капітал;
  - г) капітал, технології.
- 6. Найважливішими факторами розвитку економіки країн, що розвиваються, є:**
  - а) природні ресурси, трудові ресурси;
  - б) природні ресурси, капітал;
  - в) трудові ресурси, капітал;
  - г) капітал, технології.
- 7. Чітке виконання усіх пунктів угоди вважається головним принципом для представників ділових культур:**
  - а) моноактивних;
  - б) поліактивних;
  - в) реактивних.
- 8. Налагодження дружніх відносин з партнером є головним принципом для представників ділових культур:**
  - а) моноактивних;
  - б) поліактивних;
  - в) реактивних.

9. Прискіпливе дотримання норм ділового етикету в спілкуванні з партнером є головним принципом для представників ділових культур:

- а) моноактивних;
- б) поліактивних;
- в) реактивних.

10. До яких ділових культур ближче представники східнослов'янських народів (українці, росіяни, білоруси):

- а) моноактивних;
- б) поліактивних;
- в) реактивних?

11. Перша п'ятірка країн за розмірами ВВП (за ПКС) це:

- а) США, Японія, Німеччина, Велика Британія, Франція;
- б) США, Китай, Японія, Індія, Німеччина;
- в) США, Японія, Німеччина, Китай, Бразилія;
- г) США, Німеччина, Японія, Велика Британія, Китай.

12. В основі глобалізації лежить:

- а) інтернаціоналізація людської діяльності;
- б) міжнародний територіальний поділ праці;
- в) транснаціоналізація світової економіки;
- г) глобальний простір.

13. Якому рівню інтеграції відповідає таке регіональне об'єднання: країни надають одна одній пільги в торгівлі деякими товарами та послугами:

- а) зоні преференційної торгівлі;
- б) зоні вільної торгівлі;
- в) митному союзу;
- г) спільному ринку;
- д) економічному союзу.

14. Якому рівню інтеграції відповідає таке регіональне об'єднання: між країнами лібералізується торгівля всіма товарами та послугами; в торгівлі з третіми країнами кожний член об'єднання встановлює свою митну політику:

- а) зону преференційної торгівлі;
- б) зону вільної торгівлі;
- в) митному союзу;
- г) спільному ринку;
- д) економічному союзу?

15. Якому рівневі інтеграції відповідає таке регіональне об'єднання: повна лібералізація торгівлі всередині об'єднання супроводжується встановленням єдиних митних ставок в торгівлі з третіми країнами:

- а) зоні преференційної торгівлі;
- б) зоні вільної торгівлі;
- в) митному союзу;
- г) спільному ринку;
- д) економічному союзу.

16. Якому рівню інтеграції відповідає таке регіональне об'єднання: лібералізується торгівля й рух факторів виробництва між країнами-учасницями:

- а) зоні преференційної торгівлі;
- б) зоні вільної торгівлі;
- в) митному союзу;
- г) спільному ринку;
- д) економічному союзу?

17. Найвищі темпи економічного розвитку в 90-х роках минулого століття виявили:

- а) індустріально розвинуті країни;
- б) країни з транзитивною економікою;
- в) нові індустріальні країни;
- г) найменш розвинуті країни.

18. Якому рівню інтеграції відповідає таке регіональне об'єднання: повна лібералізація торгівлі й руху факторів виробництва між країнами, утворення єдиної валютної системи:

- а) зону преференційної торгівлі;
- б) зону вільної торгівлі;
- в) митному союзу;
- г) спільному ринку;
- д) економічному союзу?

19. Станом на 2006 р. Європейський Союз складався з:

- а) 12 держав;
- б) 15 держав;
- в) 25 держав;
- г) 30 держав.

20. НАФТА об'єднує:

- а) Мексику, Венесуелу, США;
- б) країни-експортери нафти Перської затоки;
- в) США, Мексику, Канаду.

21. Співдружність Незалежних Держав складається з:

- а) 4 держав;
- б) 10 держав;
- в) 12 держав;
- г) 15 держав.

22. Україна є учасницею таких регіональних економічних об'єднань:

- а) СНД, ГУАМ, ОЧЕС;
- б) СНД, ЕАВТ, ОЧЕС;
- в) СНД, ЄС, ГУАМ;
- г) ЕАВТ, ОЧЕС, ГУАМ.

23. З міжнародних економічних організацій Україна одержала найбільші позики від:

- а) МБРР;
- б) ЄБРР;
- в) МВФ;
- г) СОТ.

24. За зовнішньоторговельним оборотом головним партнером України є:

- а) СНД;
- б) ЄС;
- в) США;
- г) Китай.

25. Членами ГУАМ є:

- а) Грузія, Узбекистан, Азербайджан, Молдова;
- б) Грузія, Україна, Азербайджан, Молдова;
- в) Греція, Україна, Албанія, Македонія.

26. Організація Чорноморського економічного співробітництва складається з:

- а) 4-х держав;
- б) 8-ми держав;
- в) 11-ти держав;
- г) 12-ти держав.

27. Квота України в ЧБТР становить:

- а) 2,0%;
- б) 13,5%;
- в) 16,5%.

28. Україна стала членом ООН в:

- а) 1945 р.;
- б) 1960 р.;
- в) 1991 р.;
- г) 1994 р.

29. Квота України в МВФ становить:

- а) 0,2%;
- б) 0,5%;
- в) 0,7%;
- г) 1,2%.

30. Україна подала заявку про вступ до СОТ у:

- а) 1991 р.;
- б) 1993 р.;
- в) 1994 р.;
- г) 2001 р.

31. На сучасному етапі економічного розвитку Росії найважливішими фактором є:

- а) природно-ресурсний потенціал;
- б) дешева робоча сила;
- в) високі технології.

32. Серед нових індустріальних країн до "тигрів" належать:

- а) Аргентина, Бразилія, Чилі, Мексика;
- б) Гонконг, Республіка Корея, Сингапур, Тайвань;
- в) Індонезія, Філіппіни, Малайзія, Таїланд.

33. Росія посідає перше місце в світі за запасами:

- а) нафти;
- б) газу;
- в) вугілля.

34. Допишіть фразу:

"Національною валютою КНР є _____ .

35. Економічна реформа КНР ("гайге") розпочалася:

- а) з кінця 70-х років ХХ ст.;
- б) з початку 90-х років ХХ ст.;
- в) на початку ХХІ ст.

36. Серед нових індустріальних країн до "драконів" належать:

- а) Аргентина, Бразилія, Чилі, Мексика;
- б) Гонконг, Республіка Корея, Сингапур, Тайвань;
- в) Індонезія, Філіппіни, Малайзія, Таїланд.

37. Економічна модель Італії характеризується як:

- а) лібералізм;
- б) протекціонізм;
- в) дирижизм.

38. Допишіть фразу:

"Національною валютою Великої Британії є ____ .

39. Головним організатором "німецького економічного дива" був:

- а) Л.Ерхард;
- б) Г.Коль;
- в) Г.Шрьодер.

40. Французька економічна модель "етатизму" означає:

- а) здійснення політики протекціонізму;
- б) здійснення політики монетаризму;
- в) наявність потужного державного сектора в економіці;
- г) активну роль профспілок в економічних відносинах.

41. Започаткували перше регіональне західноєвропейське інтеграційне об'єднання (ЄОВС) шість країн:

- а) Франція, ФРН, Італія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург;
- б) Франція, ФРН, Італія, Велика Британія, Бельгія, Нідерланди;
- в) Франція, ФРН, Італія, Велика Британія, Іспанія, Швеція;
- г) Франція, ФРН, Італія, Іспанія, Швеція, Швейцарія.

42. У якій розвинутій країні природноресурсний фактор має особливо важливе значення для економіки:

- а) США;
- б) Японії;
- в) Франції;
- г) Канаді.

43. Провідна галузь економіки Японії:

- а) енергетика;
- б) металургія;
- в) електроніка.

44. Економічну політику, що ґрунтується на засадах монетаризму, здійснював американський президент:

- а) Ф. Рузвельт;
- б) Р. Рейган;
- в) Б. Клінтон.

45. Економічну політику, що ґрунтується на засадах кейнсіанства, здійснював американський президент:

- а) Ф. Рузвельт;
- б) Р. Рейган;
- в) Дж. Буш.

46. У структурі послуг США провідне місце займає:

- а) торгівля;
- б) фінанси і кредит;
- в) державне управління.

47. В галузевій структурі розвинутих країн провідною галуззю є:

- а) сільське господарство;
- б) промисловість;
- в) сфера послуг.

48. Світовий ринок - це:

- а) частина національних ринків, яка безпосередньо пов'язана із закордонними ринками;
- б) сфера сталих товарно-грошових відносин між країнами, які ґрунтуються на міжнародному поділі праці та інших факторах виробництва;
- в) сфера міжнародних товарно-грошових відносин, що є сукупністю зовнішньої торгівлі всього світу.

49. Зовнішньоторговельне сальдо - це:

- а) сума вартісних обсягів експорту та імпорту;
- б) різниця вартісних обсягів експорту та імпорту;
- в) частка вартісних обсягів експорту та імпорту.

50. Зовнішньоторговельний обіг - це:

- а) сума вартісних обсягів експорту та імпорту;
- б) різниця вартісних обсягів експорту та імпорту;
- в) частка вартісних обсягів експорту та імпорту.

51. Імпорт - це:

- а) комерційна діяльність, яка пов'язана з купівлею-продажем товарів, які мають матеріально-речовинну форму;
- б) продаж та вивезення товару з-за кордону;
- в) купівля та ввезення товару з-за кордону.

52. Уряду найвигідніше залучати інвестиції у вигляді:

- а) прямих інвестицій;
- б) портфельних інвестицій;
- в) інших інвестицій;
- г) усіх перелічених інвестицій в однаковому розмірі; г) немає правильної відповіді.

53. Країни з високою мірою залежності від міжнародної торгівлі - це:

- а) слабкорозвинуті країни;
- б) країни, що розвиваються;
- в) розвинуті країни.

54. Провідні країни-експортери у світовій торгівлі товарами - це:

- а) США, Німеччина, Японія, Франція, Велика Британія;
- б) США, Німеччина, Японія, Канада, Китай;
- в) США, Японія, Франція, Велика Британія, Італія.

55. Провідні країни-імпортери у світовій торгівлі товарами - це:

- а) США, Німеччина, Японія, Франція, Велика Британія;
- б) США, Велика Британія, Франція, Канада, Італія;
- в) Китай, США, Японія, Франція, Мексика.

56. У структурі експорту промислово розвинутих країн переважає продукція:

- а) сільського господарства;
- б) харчової промисловості;
- в) хімічних галузей промисловості;
- г) обробної промисловості;
- д) добувної промисловості.

57. Міжнародний ринок - це:

- а) частина національних ринків, яка безпосередньо пов'язана із закордонними ринками;
- б) сфера сталих товарно-грошових відносин між країнами, які ґрунтуються на міжнародному поділі праці та інших факторах виробництва;
- в) сфера міжнародних товарно-грошових відносин, що є сукупністю зовнішньої торгівлі всього світу.

58. Експорт - це:

- а) продаж та вивезення товару за кордон;
- б) купівля та вивезення товару за кордон;
- в) вивезення іноземних товарів з метою наступної реалізації їх на внутрішньому ринку.

59. Хто більше за всіх виграє від вільної зовнішньої торгівлі:

- а) країни, що розвиваються;
- б) молоді галузі виробництва;
- в) галузі, які конкурують з імпортом;
- г) споживачі?

60. Наслідком якого процесу є міжнародна економічна інтеграція:

- а) розвитку міжнародної торгівлі;
- б) утворення ТНК;
- в) міжнародного поділу праці;
- г) утворення міжнародних політичних угруповань;
- д) науково-технічної революції?

61. На основі якого документа утворено Європейський Союз:

- а) Паризька угода 1951 р.;
- б) Римська угода 1957 р.;
- в) Єдиний Європейський Акт 1987 р.;
- г) Маастрихтська угода 1992 р.;
- д) Шенгенська угода 1995 р.?

62. Які форми міжнародних інтеграційних угруповань ви знаєте:

- а) вільний торговельний простір, митний союз, спільний ринок, економічний союз;
- б) міжнародний ринок, митний союз, спільний ринок, економічний союз;
- в) світовий ринок, міжнародний ринок, спільний ринок, вільний торговельний простір;
- г) спільний ринок, міжнародний ринок, митний союз, вільний торговельний простір?

63. Назвіть міжнародні економічні організації, які відносяться до стадії спільного ринку:

- а) ЄАВТ, ЄС, НАФТА;
- б) ЄЕС, АСЕАН, КАРІКОМ;
- в) МЕРКОСУР, ЄЕС, КАРІКОМ;
- г) НАФТА, МЕРКОСУР, ЄЕС;
- г) ЄЕС, ЄАВТ, ОЕСР.

64. Назвіть міжнародні економічні організації, які належать до стадії вільного торговельного простору:

- а) Бенілюкс, ЄАВТ, МЕРКОСУР;
- б) ЄАВТ, НАФТА, АСЕАН;
- в) ЄС, НАФТА, Бенілюкс;
- г) ЄС, ЄАВТ, АСЕАН;
- г) ЄАВТ, МЕРКОСУР, КАРІКОМ.

65. Україна в СНД має статус:

- а) держави-члена;
- б) держави-учасниці;
- в) держави-спостерігача;
- г) асоційованої держави.

66. Чи є Україна членом ГАТТ/СОТ:

- а) так;
- б) ні?

67. Чи є Україна членом МБРР:

- а) так;
- б) ні?

68. Чи є Україна членом ЄБРР:

- а) так;
- б) ні?

7. Перелік питання для підготовки до іспиту з курсу “Міжнародні економічні відносини”

1. Класифікація країн за станом соціально-економічного розвитку, прийнята ООН.
2. Класифікація країн за рівнем доходу, прийнята Світовим банком.
3. Теоретичне і практичне значення класифікацій країн за певними ознаками.
4. Особливості групування країн у міжнародній економіці за ступенем зрілості у них ринкових відносин та рівнем їх економічного розвитку.
5. Основні соціально-економічні особливості країн з перехідними економіками.
6. Найважливіші класифікаційні критерії зарахування країн до групи промислово розвинутих.
7. Місце та роль США у світовій економіці.
8. Загальна характеристика економічного становища США.
9. Чинники світового впливу США у зовнішній торгівлі.
10. Чинники світового впливу США у сфері закордонного інвестування.
11. Основні чинники, що обумовили успішний економічний розвиток США.
12. Роль американських ТНК на світових товарних ринках і міжнародному ринку капіталів.
13. Основні тенденції сучасного розвитку економіки США.
14. Найважливіші фактори конкурентних переваг США над промислово розвинутими країнами.
15. Особливості економічного розвитку Західної Європи.
16. Західна Європа у системі світових зовнішньоекономічних зв'язків.
17. Причини відчутної диференціації країн Західної Європи.
18. Необхідність активізації економічної інтеграції західноєвропейських країн у сучасних умовах.
19. Значення інтеграційних процесів для перспектив розвитку Західної Європи.
20. Сучасні особливості соціально-економічного розвитку західноєвропейських держав.
21. Причини, що зумовили відносне відставання Західної Європи у світовому економічному розвитку.
22. Роль Західної Європи у визначенні тенденцій розвитку сучасної міжнародної економіки.
23. Економічні закономірності та особливості розвитку Японії.
24. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків Японії.

25. Основні чинники, що зумовили швидке економічне зростання післявоєнної Японії.
26. Основні характерні риси моделі соціально-економічного розвитку Японії.
27. Роль японських ТНК для розвитку країн азіатського регіону.
28. Основні причини сучасних кризових явищ японської економіки.
29. Роль Японії у визначенні сучасних тенденцій розвитку міжнародної економіки.
30. Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються.
31. Місце та роль країн, що розвиваються, у міжнародному товарообміні.
32. Основні соціально-економічні ознаки країн, що розвиваються.
33. Роль ТНК для розвитку економік країн, що розвиваються.
34. Основні причини, що зумовлюють диференціацію країн, що розвиваються.
35. Значення країн, що розвиваються, для розвитку основних структурних пропорцій у системі світового господарства.
36. Чинники, що визначають тенденції та особливості сучасного етапу розвитку країн, що розвиваються.
37. Перспективи подальшого розвитку країн, що розвиваються.
38. Загальна характеристика "нових індустріальних країн".
39. Основні особливості економічної моделі НІК.
40. "Нові індустріальні країни" у системі міжнародного розподілу праці
41. Основні характерні риси моделі соціально-економічного розвитку азіатських НІК.
42. Основні закономірності моделі розвитку латиноамериканських НІК.
43. Роль іноземних прямих інвестицій для розвитку НІК.
44. Основні фактори, що зумовили успішний розвиток "нових індустріальних країн" та виділення їх в окрему групу серед країн, що розвиваються.
45. Причини, що спонукали сучасну економічну кризу країн "нової індустріалізації" азіатського регіону.
46. Основні соціально-економічні наслідки економічної кризи азіатських НІК для світового ринку.
47. Загальна характеристика та сучасні особливості розвитку країн з перехідною економікою.
48. Місце і роль країн з перехідними економіками в системі світового господарства.
49. Найхарактерніші ознаки перехідної економіки.
50. Заходи, що включають у себе системні ринкові перетворення перехідних економік.

51. Основні моделі розвитку економік постсоціалістичних країн, переваги та недоліки кожної з цих моделей.
52. Фактори, що визначають місце та роль перехідних економік у світовому господарстві.
53. Роль та значення процесу світової глобалізації для подальшого розвитку країн з перехідними економіками.
54. Місце України в угрупованні колишніх соціалістичних держав.
55. Поняття міжнародного контракту.
56. Ціна в міжнародних контрактах.
57. Умови платежів та розрахунків за експортно-імпортними операціями.
58. Поняття економічної безпеки держави в міжнародному конкурентному середовищі.
59. Складові економічної безпеки.
60. Економічна безпека в контексті сучасної геополітики.
61. Актуальні проблеми економічної безпеки України.
62. Класичні моделі глобального розвитку.
63. "Світова динаміка" Дж. Форестера.
64. Проект "Людство перед вибором".
65. Проект "Майбутнє світової економіки".
66. Проект ЛІНК Л. Клейна. 11.1. Фактори, що впливають на глобальні зміни у світовому сільському господарстві.
67. Глобалізація як закономірність розвитку сучасного світового суспільства.
68. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення.
69. Світовий розвиток і проблеми нової глобальної людини.
70. Використання зовнішніх фінансових ресурсів у процесі світового економічного розвитку.
71. Продовольче забезпечення людства: світові тенденції.
72. Сучасні глобалізаційні процеси світового розвитку.
73. Напрями глобальних проблем світового співтовариства.
74. Глобалізація міжнародних економічних відносин і формування глобальних господарських комплексів.
75. Можливості забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізації.
76. Основні проблеми глобальної екології.
77. Міжнародне природоохоронне співробітництво.
78. Європейський вектор українського правового поля.

8. Зразок екзаменаційного білета

Державний вищий навчальний заклад
"Ужгородський національний університет"
Інститут економіки і міжнародних відносин

Спеціальність: міжнародні економічні відносини

Навчальний предмет: Міжнародні економічні відносини

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 15

1. Загальна характеристика та сучасні особливості розвитку країн з перехідною економікою.
2. Класичні моделі глобального розвитку.
3. Міжнародне природоохоронне співробітництво.

Тестові завдання:

- 1. Налагодження дружніх відносин з партнером є головним принципом для представників ділових культур:**
  - а) моноактивних;
  - б) поліактивних;
  - в) реактивних.
- 2. Перша п'ятірка країн за розмірами ВВП (за ПКС) це:**
  - а) США, Японія, Німеччина, Велика Британія, Франція;
  - б) США, Китай, Японія, Індія, Німеччина;
  - в) США, Японія, Німеччина, Китай, Бразилія;
  - г) США, Німеччина, Японія, Велика Британія, Китай.
- 3. В основі глобалізації лежить:**
  - а) інтернаціоналізація людської діяльності;
  - б) міжнародний територіальний поділ праці;
  - в) транснаціоналізація світової економіки;
  - г) глобальний простір.
- 4. Якому рівню інтеграції відповідає таке регіональне об'єднання: між країнами лібералізується торгівля всіма товарами та послугами; в торгівлі з третіми країнами кожний член об'єднання встановлює свою митну політику:**
  - а) зону преференційної торгівлі;
  - б) зону вільної торгівлі;
  - в) митному союзу;
  - г) спільному ринку;
  - д) економічному союзу?
- 5. Найвищі темпи економічного розвитку в 90-х роках минулого століття виявили:**
  - а) індустріально розвинуті країни;
  - б) країни з транзитивною економікою;
  - в) нові індустріальні країни;
  - г) найменш розвинуті країни.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол № ___ від "___" _____ 201__ року

Зав. кафедри _____ проф. Лендел М. А. Екзаменатор _____ Дяченко Б. І.

9. Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю.

Організація і проведення модульного та підсумкового (семестрового) контролю. Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною-рейтинговою системою відповідно до вимог Болонської декларації. Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів модульного та підсумкового контролів. Під час семестру з усіх навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом, проводяться модульні контролі, обов'язкові для всіх студентів. Завдання модульного контролю повинні бути однаковими або рівноважними. Письмовий компонент модульного контролю є обов'язковим та проводиться шляхом виконання контрольних завдань. Тривалість письмового компонента модульного контролю становить дві академічні години. При визначенні модульної оцінки враховуються результати поточного контролю, передбачені робочою навчальною програмою.

До модульного контролю студент допускається завжди. Виконання контрольних завдань здійснюється студентом індивідуально. Студент може звернутися до викладача за поясненням змісту контрольного завдання. Під час проведення модульного контролю студенту забороняється у будь-якій формі користуватися забороненими матеріалами (конспектами, підручниками тощо) або обмінюватися інформацією з іншими студентами,

При виявленні викладачем порушення студентом встановлених правил модульного контролю, викладач усуває цього студента від проведення контролю, не перевіряє роботу студента, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж за два робочі дні з часу проведення модульного контролю.

Студент, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися до викладача і отримати ґрунтовне пояснення. У випадку незгоди з рішенням викладача, студент має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів. Викладач і завідувач кафедри у присутності декана факультету та студента повинні розглянути апеляцію протягом двох днів і прийняти остаточне рішення. У результаті апеляції оцінка студента не може бути зменшена.

Студент, який з поважних причин не зміг з'явитися на модульний контроль, за дозволом декана може скласти пропущений модульний контроль у визначений деканатом термін. За результатами двох модульних контролів визначається підсумкова семестрова оцінка успішності студента (середній бал за два модульні контролі) з кожної навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою.

Якщо з навчальної дисципліни проводиться лише один модульний контроль, то його результат і є одночасно підсумковою (семестровою) оцінкою. Студенти, які з навчальної дисципліни за семестр атестовані

оцінкою "незадовільно" (35-59 балів), зобов'язані складати підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль можуть також складати студенти, які бажають покращити семестрову оцінку. До підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни не допускають студентів, які не виконали усіх видів обов'язкових робіт (лабораторних, практичних, індивідуальних: розрахунково-графічних та розрахункових робіт, рефератів тощо), передбачених робочою навчальною програмою та за результатами модульного контролю мають менше ніж 35 балів. Підсумковий модульний контроль з навчальної дисципліни студент може не складати, якщо він склав усі модульні контролі та його влаштовує підсумкова (семестрова) оцінка. Якщо студент з метою покращення оцінки виявив бажання складати підсумковий модульний контроль, то йому для цього надається одна спроба. При цьому підсумкова (семестрова) оцінка для таких студентів на екзамені не може бути зменшена. У разі порушення студентом дисципліни при проведенні підсумкового модульного контролю екзаменатор усуває його від складання іспиту (заліку), виставляючи нуль балів і державну семестрову оцінку "незадовільно" ("незараховано").

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студента з навчальної дисципліни *"Міжнародні економічні відносини"* здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань (іспиту).

9.1. Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності відвідування та активності роботи студента на семінарських заняттях протягом семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

9.1.1. При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять (до 5 балів за 1 модуль);
- активність на семінарських заняттях (до 5 балів за 1 модуль);
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу (до 15 балів за 1 модуль).

Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента становить 25 балів за 1 модуль.

9.1.2. Модульний контроль.

Протягом семестру студенти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 25 балів.

Модульне завдання виконується у вигляді виконання тестових завдань, які містять по 10 завдань.

Кожне завдання оцінюється у 2,5 бали.

Максимальна оцінка модульного контролю становить 50 балів.

9.2. Підсумкова оцінка з дисципліни

Підсумкова оцінка складається з суми балів за 2 модульних контролів, і максимально становить 100 балів.

У відповідності з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.03.2012 р. № 384 в ДВНЗ «УжНУ» від 8 жовтня 2012 р. на всіх курсах введена нова шкала оцінювання навчальної діяльності студента.

Шкала оцінювання результатів діяльності студента

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість набраних балів	Оцінка за 4-х бальною шкалою
A	90 - 100	<i>відмінно</i>
B	82- 89	<i>добре</i>
C	74 - 81	
D	64 - 73	
E	60 - 63	<i>задовільно</i>
FX	35 - 59	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
F	0 - 34	<i>неприйнятно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

10. Рекомендована література до вивчення дисципліни „Міжнародні економічні відносини”

Основна література

1. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини : [підручник] / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – К. : Кондор, 2005. – 266 с.
2. Демчик П.О. Міжнародні відносини та проблеми євроатлантичної інтеграції : [навч. посіб.] / П. О. Демчик. – К., ППП, 2004. – 264 с.
3. Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 544 с.
4. Економіка зарубіжних країн: [підручник] /А.С.Філіпенко, В.А.Вергун, І.В.Бураківський та ін. – К.: Либідь, 1998. – 416 с.
5. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug
6. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б.Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – 406 с.
7. Міжнародні відносини та зовнішня політика. (1980-2000 рр.): [підручник]/ Л.Ф.Гайдуков, В.Г.Кремень, Л.В.Губерський та ін. – К.: Либідь, 2001. – 624 с.
8. Міжнародні економічні відносини. Сучасні міжнародні економічні відносини : [підруч. для студ. економ. вузів і фак.] / А. С. Філіпченко, С. Я. Моринець, В. А. Вергун та ін. – К. : Либідь, 1992. – 255 с.
9. Міжнародні економічні відносини : [навч. посіб.] В. П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, В. І. Іртиш, О. В. Данілочкіна, О. А. Ковтун. – К. : ЗАТ "Нічлава", 2009. – 348 с.
10. Міжнародна економіка : [навч. посіб.]/ за ред. Ю. Г. Козака, В. М. Новакцького. – К. : Центр навчальної літератури. – Видавництво "АртЕк", 2002. – 436 с.
11. Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – 582 с.
12. Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008. – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>
13. Україна в процесах міжнародної інтеграції/за ред. д-ра екон. наук В.Р.Сіденка. – Х.: Вид-во „Форт”, 2003. – 280с.

14. Україна і світове господарство: Взаємодія на межі тисячоліть / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, А. С. Гальчинський та ін. — К.: Либідь, 2002. – 470 с.
15. Філіпенко А.С. Економічний розвиток. Європейський контекст / А. С. Філіпенко. – К.: Знання України, 2001. – 120 с.
16. Філіпенко А.С. Цивілізаційні виміри економічного розвитку/ А. С. Філіпенко. 2-е вид. – К.: „Знання України”, 2002. – 190 с.

Додаткова література

17. Борисенко З.М. Конкурентна політика держави як фактор розвитку економіки України : [монографія] / З. М. Борисенко. – К.: Таксон, 2004. – 346с.
18. Гальчинський А.С. Суперечності реформ: у контексті цивілізаційного процесу / А. С. Гальчинський. – К.: Українські пропілеї, 2001. – 320 с.
19. Гальчинський А.С. Україна – на перехресті геополітичних інтересів/ А. С. Гальчинський. – К.: Знання України, 2002. – 180 с.
20. Глобалізація і безпека розвитку: [монографія]/ О.Г.Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; наук. ред. О.Г.Білорус. – К.: КНЕУ, 2001. – 733 с.
21. Сакс Джеффри. Економіка перехідного періоду (уроки для України) : [пер. с англ.] / Джеффри Сакс, О. Пивоварський. – К.: Основа, 1996. – 345 с.
22. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна/ під. заг. ред. А.П.Гальчинського, С.В.Львовичкіна, В.П.Семиноженка. 2003. – 261 с.
23. Економіка України: підсумки перетворень та перспективи зростання/за ред. академіка НАН України Гейця В.М.- Київ, - Х.: Форт, 2000.-432с.
24. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України. – К.: Логос, 1999. – 568с.
25. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації : [монографія]/за ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г.Лукашенка. – К.: КНЕУ, 2001. – 538с.
26. Трансформаційні процеси та економічне зростання в Україні./За ред. акад. НАН України В.М.Гейця. – Х.: Вид-во „Форт”, 2003. – 440с.
27. Трансформація моделі економіки України. (ідеологія, протиріччя, перспективи) Інститут економічного прогнозування. За редакцією академіка НАН України В.М.Гейця. – К.: Логос, 1999. – 500 с.
28. Чухно А.А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України / А. А. Чухно. – К.: Логос, 2003. – 631 с.

Міжнародні економічні відносини: навчально-методичний комплекс з дисципліни для студентів четвертого курсу (бакалаврів) денної і заочної форми навчання сформовано на основі Галузевого Стандарту Вищої Освіти затвердженого Міністерством освіти і науки України від 7 червня 2006 р.; а також:

- Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини : [підручник] / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – К. : Кондор, 2005. – 266 с.
- Економіка зарубіжних країн : [навч. посіб.] / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, В. М. Осипова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 544 с.
- Козак Ю.Г. Міжнародна економіка : Глава 12. Національна економіка в системі світового господарства. Класифікація країн світу (Розділ 3). [Електронний ресурс] / Ю. Г. Козак. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/mizhnarodna_ekonomika_-_kozak_yug
- Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б.Даниленко. К. : Знання-Прес, 2003. – 406 с.
- Міжнародні економічні відносини : [навч. посіб.] В. П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, В. І. Іртиш, О. В. Данілочкіна, О. А. Ковтун. – К. : ЗАТ "Нічлава", 2009. – 348 с.
- Міжнародні економічні відносини. Сучасні міжнародні економічні відносини : [підруч. для студ. економ. вузів і фак.] / А. С. Філіпченко, С. Я. Моринець, В. А. Вергун та ін. – К. : Либідь, 1992. – 255 с.
- Світова економіка : [підручник] / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. – К. : Либідь, 2001. – 582 с.
- Солонінко К. С. Міжнародна економіка : Розділ І. Економіка зарубіжних країн та окремих регіонів. [Електронний ресурс] / К. С. Солонінко;. – К., Кондор, 2008 . – Режим доступу : <http://ukrlibrary.com.ua/books/11/3/index.html>